

06.06.2022

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Erdoğan'dan açıklamalar***

- Son dönemde bize NATO'nun genişlemesi konusunda esnek olmayı telkin edenlerin terör örgütleriyle ilişkilerini sorgulamaktan ısrarla kaçması kararlı duruşumuzun haklılığını ispatlamaktadır.
- Erdoğan, dışarıda Suriye'den Irak'a, Libya'dan Karabağ'a, Balkanlar'dan Afrika'ya, Karadeniz'den Akdeniz'e mazlumun olduğu her yerde bu onurlu duruşlarını koruyarak siyasetlerini yapacaklarını belirtti.
- Konseyi'nin reforme edilmesi konusunda yıllardır dile getirdiğimiz teklifin isabeti de yaşanan her gelişmeyle beraber tekrar tekrar görülüyor. Evet, 'Dünya 5'ten büyüktür' ve şimdi kendileri bunu söylemeye başladılar. 'Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ni reforme edelim' diyorlar. 'Daimi üye, geçici üye' artık bunun olmayacağını, olamayacağını konuşmaya başladılar. Allah ömür verirse onu da göreceğiz ve dediğimize gelecekler.
- Ülkemiz, Suriye kaynaklı düzensiz göçü 11 yıldır başarıyla yönetirken, Ukrayna savaşının ardından Avrupa'nın yaşadığı paniği ibretle takip ediyoruz. Şeytanın bile aklına gelmeyecek nice siyasi, sosyal ve ekonomik oyunla ülkemizi karıştırmaya çalışanların kendi canlarının derdine düşerken sergilediği çaresizliği istihza ile izliyoruz. Duamız, dünyanın içinden geçtiği bu kritik dönemi bir an önce geride bırakarak tüm insanlık için hayırlı dersler çıkarmış bir şekilde yoluna devam etmesidir. (@tcbestepe)

İletişim Başkanı'ndan İsveç açıklaması

İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Finlandiya'nın ardından İsveç'in en büyük gazetesi Dagens Nyheter'in, İsveç'in NATO üyelik başvurusuna ilişkin sorularını yanıtladı. Altun, "İsveç'in terör konusunda somut ve kalıcı bir politika değişikliği yapması gerekiyor" dedi. (@iletisim)

Türkiye'nin İsveç'in NATO'ya kabulü için yeni koşul öne sürdüğü iddiası

İsveç medyası, Türkiye'nin İsveç'in NATO'ya katılımını kabul etmesi için yeni bir koşul öne sürdüğünü yazdı. Expressen'in haberine göre Türkiye, 10 yıl önce PKK için düzenlenen bir etkinlikte konuşma yapan savunma bakanı Peter Hulqvist'in görevden alınmasını talep etmiş. (Middle East News)

Terör Gündemi

- Pençe-Kaplan bölgesinde tespit edilen 2 PKK'lı terörist ateş destek vasıtaları ile etkisiz hâle getirildi.
- Barış Pınarı, Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı bölgesine saldırı önlendi: 16 terörist etkisiz hale getirildi.

2. AVRUPA:***İngiltere, Libya'daki Büyükelçiliğini tekrar açtı***

İngiliz Büyükelçi Hurndall resmi Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, büyükelçiliğin açılmasını, "İngiltere'nin Libya'da kalıcı bir çözüme ulaşmak amacıyla Libyalılar ve Birleşmiş Milletler ile çalışmaya devam etme kararlılığının kanıtı" olarak değerlendirdi. Öte yandan Hurndall, İngiltere ve Libya'nın ilişkilerinin tarihi açıdan derin ve kalıcı olduğunu belirtti. (AA)

İsveç ve Finlandiya'nın yer aldığı NATO tatbikatı başladı

İsveç ve Finlandiya'nın da katıldığı NATO 'Baltops 22' tatbikatı başladı. 17 Haziran'a kadar sürecek tatbikata 14'ü NATO üyesi 16 ülkeden 45 gemi ve 76 savaş uçağı katılıyor. Donanmasının 500. yılını kutlayan İsveç'in ev sahipliğini yaptığı tatbikata Finlandiya da 200 asker gönderdi. Baltops 22 tatbikatında Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 14 NATO üyesi ülke yer alıyor. Tatbikat için Stockholm'de bulunan ABD savaş gemisi "USS Kearsarge"ı dün ziyaret eden İsveç Savunma Bakanı Peter Hultqvist, ABD Genelkurmay Başkanı Orgeneral Mark Milley ile gemiyi gezdikten sonra basın toplantısı düzenledi. (Euronews)

"Lavrov dahil hiçbir Rus yetkilinin BH'de bulunmasına izin verilmeyecek"

Bosna-Hersek Dışişleri Bakanı, Saraybosna'nın AB'nin Rus yaptırım paketlerini imzaladığını ve Sırp milliyetçisi unsurların aksi yöndeki çabalarına rağmen, Lavrov dahil hiçbir Rus yetkilinin BH'de bulunmasına izin verilmeyeceğini yineledi. (oslobodjenje)

Ukrayna ve Afganistan: ABD istihbaratı 'hataları' için inceleme başlatıldı

Amerika Birleşik Devletleri istihbarat ajanslarının Afganistan ve Ukrayna değerlendirmelerinin hatalı çıkmasının ardından inceleme başlatıldı. Durumu AP haber ajansına değerlendiren konuya yakına bir kaynak, resmi inceleme süreciyle ilgili bir takvim belirlenmese de yetkililerin bazı hatalar tespit ettiğini söyledi. Başka ülkelerde vekalet savaşları yürüten Rusya'nın 1980'lerden beri kara savaşına girmediği bu nedenle analistlerin öngörülleri ve Moskova'nın iddia edilen yeteneklerinin çoğunun teste tabi tutulmadığı kaydedildi. Ayrıca Rusya'nın aktif silah ihracat endüstrisinin Moskova'nın konuşlandırmaya hazır çok daha fazla füze sistemi ve uçağı olacağına inandığı belirtildi. (Euronews)

Ukrayna- Rusya Savaşında Son Durum ve Dünyada Gelişmeler

- Ukrayna'nın yerel istihbarat teşkilatı, Rusya'nın Ukrayna'da yerel ajanlara ödenmek üzere kurduğu huni sistemini çöktüğünü duyurdu. Ayrıca 24 Şubat'ta Herson'un direnmeden Rusya'ya teslim olmasında bölgede kurulu taburların Rusya ile işbirliği yaptığı belirlendi.
- İsveç, NATO'ya girmek için Ukrayna'ya özellikle RBS-17 kısa menzilli gemisavar füze sistemi olmak üzere, mali yardım ve askeri teçhizat sağlayacak.
- Macaristan Başbakanı Viktor Orban, Zelensky'ye yanıt verdi: “ABD ve Ukrayna umurumda değil. Ben milliyet olarak bir Macar'ım ve Avrupa'nın merkezinde Rusya ile katliam yapan bir budala yüzünden ülkemi kaybetmek istemiyorum.”
- ABD'nin eski Ukrayna büyükelçisi William Taylor: "Önemli olan, Ukrayna'ya teslim edilen ABD füzelerinin menzili değil, ne amaçla kullanılacağıdır. Çünkü Rusya'dan Ukrayna mevzilerine ateş eden Rus topçuları çok haklı bir hedeftir."
- Ukrayna Meclisi Başkanı Ruslan Stefanchuk: "Putin ile pazarlık yapmayacağız. Onunla sadece koşulsuz teslimiyet, tazminatların ödenmesi ve Krasnodar bölgesi ile Rostov bölgesine kadar olan topraklarımızın iadesi tartışılabilir..."

- Der Spiegel dergisinin internet sitesinde Alman istihbarat servislerinin yaptığı bir değerlendirmeye atıfta bulunarak, Ukrayna ordusu Ağustos ayına kadar Donbass'ın kontrolünü kaybedebilir.
- Macaristan Meclis Başkanı Laszlo Köver, Volodymyr Zelensky'nin psikolojik sorunları olduğunu ve bu yüzden yabancı liderlere saldırdığını söyledi.
- "Vaha" lakaplı en ünlü Wagner paralı askerlerinden biri Vladimir Andanov, Ukrayna'da öldürüldü. 2014-16'da Donbass'ta savaştı, aynı zamanda Libya ve Suriye'de de savaştı.
- Rusya Devlet Başkanı Putin: "Amerikan MLRS'sinin Ukrayna'ya tedariki aslında hiçbir şeyi değiştirmiyor. Kiev daha önce bu menzilde füzelere sahipti. Şimdi sadece kayıpları telafi ediyorlar. Hepsini fındık gibi kırıyoruz."
- Almanya, AB ülkelerini yanıltarak zaman kazanıyor. "Ukrayna'da savaşın başlamasından bu yana üç aydır Kiev, Almanya'dan tek bir ağır silah parçası almadı." - Spiegel
- İtalya Dışişleri Bakanı Luigi Di Maio, Ukrayna limanlarından tahıl ihraç edilmezse Afrika'da yeni savaşların patlak vereceğini, yeni darbeler olacağını ve Avrupa'ya göçmen akını olacağını öne sürdü.
- ABD-Kaliforniya Ulusal Muhafız Komutanı Tümgeneral David Baldwin, Batılı ülkeleri Ukrayna'ya mümkün olan en kısa sürede savaş uçakları tedarik etmeye çağırdı.
- İngiltere Savunma Bakanı Ben Wallace, İngiltere'nin Rusya'nın saldırganlığına karşı kendisini savunmasına yardımcı olması için Ukrayna'ya Çoklu Fırlatma Roket Sistemleri vermeye hazır olduğunu duyurdu. 80 kilometreye kadar mesafedeki hedefleri tam isabetle vurabilen M270 silah sistemi, Ukrayna kuvvetlerine önemli bir destek sağlayacak.
- Adalet Bakanı Dominic Raab, İngiltere'nin Rusya'nın Ukrayna'daki savaş suçlarıyla ilgili suçlamaları soruşturan başsavcıya yardımcı olması için uzman bir hukuk ve polis ekibi sağlayacağını duyurdu.

3. ORTADOĞU:

Umman ve İran, iki ülke deniz sınırındaki Hengam Petrol Sahası'nı geliştiriyor

Umman Enerji ve Maden Bakanı Muhammed bin Hamed er-Ramahi, konuya ilişkin Umman resmi ajansı ONA'ya açıklamalarda bulundu. Bakan Ramahi, Umman ile İran'ın Musendem ilinde bulunan 8 numaralı imtiyaz bölgesindeki Hengam Petrol Sahası'nı geliştirmeye çalıştığını söyledi. (Şarkul Avsat)

PKK Irak'ta Peşmergeye saldırdı

Peşmerge Zerevani Komutanlığı Operasyonlar Sorumlusu Tümgeneral Salar Teymur, Duhok'un Amedi ilçesine bağlı Kani Masi nahiyesindeki PKK saldırısına ilişkin açıklamada bulundu. Teymur, "Bugün akşam Kani Masi nahiyesine bağlı Gamnerki dağında PKK'lılar Peşmerge güçlerinin bulunduğu noktaya saldırdı. Saldırıda roketatar ve BKC kullanıldı." dedi. (AA)

Avn: İsrail ile ihtilaflı bölgedeki herhangi bir faaliyet 'kışkırtma' olur

Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Avn, güney deniz sınırlarının çizilmesi için İsrail ile müzakerelerin devam ettiğini ve tartışmalı deniz bölgesine yapılacak herhangi bir eylem veya faaliyetin 'kışkırtıcı ve düşmanca' olduğunu söyledi. Avn Twitter hesabından yaptığı açıklamada, yüzer üretim depolama boşaltma gemisi Energean Power'ın İsrail ile tartışmalı sulara girmesini Başbakan Necib Mikati ile görüştüğünü bildirdi. Reuters'ın haberine göre, Mikati ise yaptığı açıklamada, "İsrail'in Lübnan'ın deniz zenginliklerine el koyarak ve Lübnan'ın kendi haklarına bağlı kaldığı tartışmalı bir bölgede bir oldu bittiği empoze ederek yeni bir kriz yaratma girişimleri son derece tehlikeli. Çözüm, Lübnan'ın zenginliği ve suyu üzerindeki haklarından vazgeçmeme temelinde müzakereleri sürdürmektir" dedi

Mazlum Abdi: Suriye, Türk jetlerine karşı hava savunma sistemini kullanmalı

Terör örgütü Demokratik Suriye Güçleri (DSG) elebaşı Mazlum Abdi, Türkiye'nin Rojava ve Suriye'nin kuzeyine olası bir askeri hareket düzenlemesi durumunda Şam yönetiminin Türk savaş jetlerine karşı "hava savunma sistemlerini" kullanması gerektiğini açıkladı. Abdi, askeri operasyon durumunda Türkiye'ye karşı Suriye hükümet birlikleri ile koordinasyon içinde olacaklarını ve birlikte çalışmaya "olumlu" baktıklarını da dile getirdi. (Reuters/ rudaw)

Suriye Kısa Kısa

- Suriye Demokratik güçleri bayraklarını indirdi. Halep doğusu bölgelerinin bazısında, Minnakh, Ayn Dakne ve Tel Rıfat daki mevzilerinin üzerine rejim bayrağı asmaya başladı.
- Rus helikopter ve keşif uçaklarının uçuşuyla eş zamanlı olarak Halep kuzeyi kırsalında Tel Rıfat nahiyesi eksenlerinde Suriye ordusuna ait yoğun askeri hareketler görüldü.
- Özel kaynak, Rus askeri heyetinin 27 Mayıs- 3 Haziran 2022 tarihleri arasında Rakka kırsalında Suriye Demokratik güçleri yöneticileriyle atılması gereken adımları görüşmek üzere iki tur görüşme yaptığını doğruladı.
- Terör örgütü PKK'da yönetici Murat Karayılan, partisinin Suriye kolundan lideri Öcalan'ın resimlerini ve partisinin sembollerini asmayı bırakmasını istedi. "halkımız kendisini hazırlamalı ve hazır olmalı, kimseye değil sadece kendisine güvenmelidir. Herbiri işlerini güçlerine göre yönetmelidir" dedi.
- Esad rejimi ile PKK işbirliği kararı aldı. İlk kez Esad rejimi, YPG ve NDF, Suriye'de Türkiye'ye karşı operasyonlar için birleşik bir C2 yapısı ilan eden ortak bir bildiri yayınladı.(News24online)
- Suriye'nin kuzeyinde PKK-PYD yönetimi muhtemel Türkiye operasyonuna karşı Türkiye'nin kontrolündeki bölgelerde halka sokak protestoları yapma talimatı verdi. Ayrıca savaş durumunda sivil halkın Türkiye sınırına doğru sürülerek mülteci krizi oluşturulması istendi.
- Rusya, Suriye'nin kuzeyinde Kamışlı Havaalanına Pantsir hava savunma sistemi yerleştirdi. Üs ayrıca RuAF Su-34s ve Ka-52 saldırı helikopterlerine de ev sahipliği yapıyor.
- Suriye Mili Ordusu Tel-Abyad'ın batı kırsalında PKK terör örgütü ait bir aracı topçu atışı ile vurdu
- Türk Topçu birlikleri Rakka'nın Kuzeyindeki Ayn İsa Hattındaki SDF/PKK terör örgütü mevzilerini vuruyor
- SMO, Münbiç için ortak operasyon odası kurarak Yarbay Adnan Hac Muhammed'i genel komutan ilan etti.
- Münbiç cephesine yakın bir konumda olan Türkmen köyü Başköy'de ÖSO birlikleri hazırlıklarını ve eğitimlerini sürdürüyor. ÖSO'nun mevcudiyeti 50-55 bin civarlarında. 3 bini ise İdlib'te.

4. AFRIKA:

Etiyopya'nın Nahda Barajı'nın doldurma kararı tansiyonu tekrar arttırdı

Etiyopya yönetimi, Nil Nehri üzerinde inşa ettiği Nahda Barajı rezervuarının üçüncü dolum aşamasını başlatmayı planlarken bu adımın Mısır ve Sudan ile gerilimi daha fazla artırması bekleniyor. Şarku'l Avsat'a konuşan Mısırlı su kaynakları uzmanı Abbas Şerraki "Etiyopya'daki barajları kısmen boşaltacak olan yoğun yağışların Temmuz ayı başlarında başlamasına sadece birkaç hafta kaldı. Nil ve kolları üzerinde Etiyopya'da Atbara Nehri Tekeze Barajı, Gerd Barajı, Sudan'da Merowe Barajı, Mavi Nil Rosaries Barajı, Yukarı Atbara ve Setit, Haşm el-Girba Barajları, Beyaz Nil'de Cebel Aulia Barajı Mısır'da ise Yukarı Asvan Barajı düzenli olarak çalışıyor" dedi. (Şarkul Avsat)

Batı Afrika'daki darbeler gündemiyle toplanan ECOWAS'tan sonuç çıkmadı

ECOWAS'tan yapılan yazılı açıklamada, Gana'nın başkenti Akra'da toplanan Batı Afrikalı liderlerin, Gine, Mali ve Burkina Faso'ya uygulanan yaptırımlar konusundaki kararını erteleyerek, 3 Temmuz'da açıklayacağı duyuruldu. Erteleme kararının ardında, özellikle Mali'ye uygulanan yaptırımların hafifletilmesi ya da sıkılaştırılması konusunda liderler arasında yaşanan görüş ayrılıkları olduğu belirtiliyor. (Şarkul Avsat)

5. ASYA/PASİFİK:

Azerbaycan'da Azerbaycan ordu konvoyunun geçişinin Ermeni provokatörler tarafından engellendiği bildirildi

Azerbaycan'da, kendi milli ordu unsurlarının Ermeniler tarafından geçişinin engellenmesi ilgili köye Azerbaycan ordusunun operasyon yapması olasılığını ortaya çıkardı. Azerbaycan ordusu araçlarının geçişini engelleyen Ermeni köylüler, hiçbir Azerbaycan aracının geçişine izin vermeyeceklerini duyurdular. Köy Kichik Galadaresi olarak bilinen ve Ermenilerin işgal ettiği bir Türk köyüdür. Ermeni köylüler Matagiz-Kelbecer yolunu bloke ettiler.

Kuzey Kore'nin füzelerine ABD ve Güney Kore'den misilleme

Güney Kore Genelkurmay Başkanlığına göre, bu ülke ile ABD, Pyongyang'ın dün, kısa menzilli 8 balistik füze fırlatışına cevap verdi. İki ülke askeri birimleri yerel saatle 04.45 sularında karadan karaya tip 8 balistik füze denemesi gerçekleştirdi. Güney Kore Devlet

Başkanı Yoon Suk-yeol, "Hükümetimiz, Kuzey Kore'nin provokasyonlarına karşı kararlılıkla karşılık verecektir." dedi. Ülkedeki ABD Kuvvetleri "US Forces Korea" (USFK), ABD Ordusuna ait bir ve Güney Kore'ye ait 7 füzenin, Japon Denizi'ne fırlatıldığını açıkladı. (AA)

6. ABD:

"Uluslar NATO'ya Katılmak İçin Titiz Bir Süreçten Geçiyor"

ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, NATO'ya girmek isteyen ülkelerin beş şartı yerine getirmesi gerektiğini söyledi: 1. Yeni üyeler, çeşitliliğe hoşgörülmü olmayı içeren demokrasiyi desteklemelidir. 2. Yeni üyeler bir piyasa ekonomisine doğru ilerleme kaydetmenin ortasında olmalıdır. 3. Ulusların askeri güçleri sıkı ve sivil kontrol altında olmalıdır. 4. Uluslar iyi komşular olmalı ve sınırlarının dışındaki egemenliğe saygı göstermelidir. 5. Uluslar, NATO güçleriyle uyum için çalışıyor olmalı. (ABD Savunma Bakanlığı)

ABD, İran uyarısına rağmen IAEA kararını destekleyecek

ABD Perşembe günü yaptığı açıklamada, Tahran'ın hareketin diplomasiyi batırabileceği yönündeki uyarılarına rağmen, İran'ı BM nükleer gözlemcisi ile işbirliği yapmaya çağıran bir kararı desteklemek için Avrupalılara katılacağını doğruladı. Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Ned Price, "İran'ın IAEA ile tam işbirliği yapma ihtiyacına odaklanan bir çözüm arayışında İngiltere, Fransa ve Almanya'ya katılmayı planladığımızı teyit edebiliriz." dedi. (Thenationalnews)

Venezuela'dan Avrupa'ya Petrol Sevkiyatı Başlayabilir

Reuters haber ajansı ABD'nin yaptırımlarına tabi olan Venezuela'dan Avrupa'ya petrol ihracına izin verilebileceğini iddia etti. Bu sayede Avrupa'nın Rus petrolüne bağılılığının azaltılması hedeflenecek. Dünyanın en zengin petrol kaynaklarından birine sahip ülkesi olan Venezuela, ABD tarafından uygulanan yaptırımlara tabi. Ancak Rusya ve Ukrayna savaşı nedeniyle enerji piyasasında yaşanan sıkıntılar ve Avrupa'nın Rusya'ya olan bağılılığını azaltmak için Venezuela petrolü devreye alınabilir. (VOA)

7. RUSYA:

Rusya, gıda krizini koz olarak görüyor

Rusya'nın Ukrayna'dan tahıl satışı için yaptırımları hafifletin şartı kabul görmedi. Politico: ABD, Ukrayna'dan tahıl ihracatı yeniden başladığında Rusya'ya yönelik yaptırımları gevşetmeyecek. Öte yandan İtalya Başbakanı Mario Draghi, Putin ile yaptığı telefon görüşmesinde Başkan Putin'in Rusya'nın, Batı'dan siyasi amaçlı kısıtlamaların kaldırılmasına bağlı olarak, tahıl ve gübre ihracatı yoluyla gıda krizinin aşılmasına önemli bir katkıda bulunmaya hazır olduğunu söyledi.

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov'un Sırbistan'a ulaşması engellendi

Balkanlar'daki diğer ülkelerin hava sahalarını Sergei Lavrov'un uçağına kapatarak Sırbistan'ı ziyaret etmesi engellendiği için Vucic'in ulusa sesleneceğı bildirildi. Öte yandan Rusya'nın Sofya Büyükelçisi Eleonora Mitrofanova, Bulgaristan'ın Rus hükümetine ait Lavrov'un Sırbistan ziyareti için hava koridoru sağlamayı reddettiğini söyledi.

Lavrov Belgrad ziyaretini erteledi

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, Bulgaristan, Kuzey Makedonya ve Karadağ'ın Rus hükümet uçağı için hava sahasını kapatması nedeniyle Belgrad ziyaretini ertelemek/iptal etmek zorunda kaldı.

Putin'den Batı'ya uyarı

Putin'in konuya ilişkin ifadeleri, Rossiya-1 televizyonuna verdiği demeçte yer aldı. Rus lider, uzun menzilli füzelerin Ukrayna'ya verilmesi halinde "henüz vurmadıkları hedefleri vuracaklarını" söyledi. Vladimir Putin, bu hedeflerin nerelerden ibaret olduğunu ise belirtmedi. (AA)